

DE DOOD VAN EEN HANDELSREIZIGER
(Death of a Salesman)

Toneelspel
(Een aantal privé conversaties
in twee bedrijven en een requiem)

door

ARTHUR MILLER

vertaling/bewerking

Marcel Otten

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE DOOD VAN EEN HANDELSREIZIGER - DEATH OF A SALESMAN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ARTHUR MILLER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **12** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Willy Loman

Charley

Linda

Oom Ben

Biff

Howard Wagner

Happy

Jenny

Bernard

Julia Forsythe

De Vrouw

Letta

DECOR:

De plaats van handeling is het huis en het erf van Willy Loman en de verschillende plekken die hij aandoet in het New York en Boston van 1948.

EERSTE BEDRIJF

Een melodie is te horen, gespeeld op een fluit. Ze is klein en fijn, ze verhaalt van gras, bomen en de horizon. Het doek gaat op.

Voor ons zien we het huis van de vertegenwoordiger. We zijn ons bewust van hoog-oprijzende, rechthoekige vormen erachter die het huis aan alle kanten omringen. Alleen de blauwe lucht van de hemel valt op het huis en het voortoneel, de omgeving is gehuld in een gemene, oranje gloed. Als het licht opkomt zien we een massief gewelf van flatgebouwen rond het kleine huis dat er fragiel uitziet. Een droomsfeer hangt om de plek, een droom die de werkelijkheid ontstijgt. De keuken in het midden lijkt redelijk echt want er staat een keukentafel met drie stoelen en een koelkast. Er is echter geen sanitair. Achter in de keuken is een ingang met een gordijn die naar de woonkamer leidt. Rechts van de keuken, op een verhoging van een halve meter is een slaapkamer met slechts een koperen ledikant en een stoel. Op een plank boven het bed staat een zilveren atletiektrofee. Een raam kijkt uit op de flat aan de zijkant.

Achter de keuken, op een verhoogd niveau van twee meter, is de jongensslaapkamer, op dit moment nauwelijks zichtbaar. Vaag zijn er twee bedden te onderscheiden en achter in de kamer een dakkapel. (Deze slaapkamer ligt boven de woonkamer die niet te zien is.) Links is een wenteltrap vanuit de keuken die er naar toe leidt.

Het decor is geheel of - op sommige plekken - gedeeltelijk open. De daklijst van het huis is eendimensionaal; eronder en erboven zijn de flatgebouwen te zien. Voor het huis is een plankier dat verder weg van het voortoneel de orkestbak indraait. Dit voorgebied dient hetzij als achtererf, hetzij als de plek van al Willy's waandenkbeelden en stadsscènes. Telkens als de handeling in het heden is houden de acteurs zich aan de denkbeeldige grenzen en ze gaan het huis alleen binnen door de deur aan de linkerkant. Maar in de scènes die zich in het verleden afspelen worden deze grenzen doorbroken en de personages gaan een kamer binnen of vertrekken uit een kamer 'door' een wand op het voortoneel.

Vanaf rechts komt Willy Loman, de vertegenwoordiger, op; hij draagt twee grote koffers met monsters. De fluit speelt nog. Hij

hoort haar, maar is zich er niet van bewust. Hij is in de zestig, onopvallend gekleed. Zelfs als hij het toneel over loopt naar de deur van het huis ziet men dat hij afgemat is. Hij maakt de deur open, komt de keuken binnen en zet opgelucht zijn last neer, voelt zijn pijnlijke handen. Een zucht van verlichting ontglipt aan zijn lippen - iets in de trant van 'Tjonge, jonge.' Hij doet de deur dicht en draagt door de ingang met het gordijn zijn koffers verder de woonkamer binnen.

Linda, zijn vrouw, heeft zich in haar bed rechts bewogen. Ze staat op en doet een kamerjas aan, luistert. Vaak is ze opgewekt, maar ze heeft zichzelf een stalen verdringingsmechanisme aangemeten in haar bezwaren tegen Willy's gedrag - zij houdt ontzettend veel van hem, ze bewondert hem, alsof zijn gevatte aard, zijn humeur, zijn overrompelende dromen en kleine wreedheden voor haar alleen maar dienen als duidelijke geheugensteuntjes van zijn innerlijke onstuimige verlangens, verlangens die zij deelt maar waarvoor ze het temperament mist ze te uiten en er tot het einde gehoor aan te geven.

LINDA: (*Hoort Willy buiten de slaapkamer, roept een beetje ongerust*)
Willy!

WILLY: Alles in orde. Ik ben terug.

LINDA: Hoezo? (*Korte pauze*) Is er iets gebeurd, Willy?

WILLY: Er is niets gebeurd.

LINDA: Je hebt de auto toch niet in de prak gereden?

WILLY: (*Een beetje geïrriteerd*) Ik zei dat er niets gebeurd was. Heb je me niet gehoord?

LINDA: Voel je je niet lekker?

WILLY: Ik ben doodop. (*De fluitmuziek is weggestorven. Hij gaat op het bed naast haar zitten, een beetje verdoofd*) Ik heb het niet gered. Ik heb het gewoon niet gered, Linda.

LINDA: (*Heel voorzichtig, delicaat*) Waar heb je de hele dag gezeten? Je ziet er verschrikkelijk uit.

WILLY: Ik ben tot net boven New York gekomen. Ik ben een kop koffie gaan drinken. Misschien was het de koffie.

LINDA: Wat?

WILLY: (*Na een pauze*) Plotseling kon ik niet meer rijden. De auto bleef maar de berm ingaan.

LINDA: (*Behulpzaam*) Misschien was het weer het stuur. Volgens mij heeft Angelo geen verstand van die auto.

WILLY: Nee, het ligt aan mij, aan mij. Plotseling merk ik dat ik honderd rij en ik kan me de laatste vijf minuten niet meer

herinneren. Alsof ik mijn gedachten er niet bij kan houden.

LINDA: Misschien ligt het aan je bril. Je hebt je nieuwe bril ook nooit opgehaald.

WILLY: Nee, ik zie alles. Op de terugweg heb ik vijftien km per uur gereden. Ik heb er bijna vier uur over gedaan.

LINDA: (*Berustend*) Je moet rusten, Willy, zo kun je niet doorgaan.

WILLY: Ik ben net terug van Florida.

LINDA: Maar je hebt geen rust in je hoofd. Je hoofd maalt teveel en je hoofd, daar gaat het om.

WILLY: Ik begin 's ochtends. Misschien voel ik me 's ochtends beter. (*Zij doet zijn schoenen uit*) Ik verga van de pijn door die rotsteunzolen.

LINDA: Zal ik een asperientje voor je halen? Daar kalmeer je van.

WILLY: *Verbaasd*. Ik was een beetje aan het rijden. Ik voelde me prima. Ik lette zelfs op het landschap. Kun je je voorstellen, ik, kijken naar het landschap, elke dag van mijn leven onderweg. Ik klapte de voorruit omlaag en baadde gewoon in de zwoele lucht. En plotseling rij ik van de weg af! Ik vergat helemaal dat ik reed. Als ik over de witte streep was gegaan, had ik iemand doodgereden. Dus ik rij door... en vijf minuten later zit ik weer te dromen en ik ging bijna... (*Hij drukt twee vingers tegen zijn ogen*) Ik denk van die dingen, van die rare dingen.

LINDA: Ga weer met ze praten, Willy. Ik zie niet in waarom jij niet in New York kunt werken.

WILLY: Ze kunnen me daar niet gebruiken. Ik ben de man van New England. Ik ben onmisbaar in New England.

LINDA: Maar je bent zestig. Ze verwachten toch niet dat je je hele leven blijft reizen.

WILLY: Ik moet een telegram naar Portland sturen. Ik heb om 10u. een afspraak om de collectie te laten zien. Godverdomme, ik kan hem verkopen! (*Hij trekt zijn colbert weer aan*)

LINDA: (*Pakt het colbert van hem af*) Waarom ga je morgen niet naar kantoor en zeg tegen Howard dat je gewoon in New York moet werken. Je bent te meegaand.

WILLY: Als de oude Wagner nog leefde had ik nu de leiding in New York! Die man was een vorst, magistraal gewoon. Maar die zoon van hem, die Howard... Toen ik de eerste keer naar het noorden ging wist de Wagner Company niet eens waar New England lag!

LINDA: Waarom zeg je dat niet tegen Howard?

WILLY: (*Aangemoedigd*) Dat doe ik, doe ik absoluut. Is er kaas?

LINDA: Ik maak een boterham voor je.

WILLY: Nee, ga slapen. Ik neem wat melk. Ik ben zo boven. Zijn de

jongens thuis?

LINDA: Ze slapen. Happy heeft Biff vanavond mee uit genomen.

WILLY: (*Geïnteresseerd*) Oh, ja?

LINDA: Het was zo leuk ze samen te zien scheren. En ze samen te zien vertrekken. Het hele huis ruikt naar de aftershave.

WILLY: Werk je een heel leven om een huis af te betalen. Is het eindelijk van jezelf, is er niemand om in te wonen.

LINDA: Het leven is vergooid. Zo is het altijd geweest.

WILLY: Nee, nee, sommige mensen... sommige mensen bereiken iets. Zei Biff nog iets nadat ik vanochtend was vertrokken?

LINDA: Je moet niet zoveel kritiek op hem hebben, Willy, hij kwam net van de trein. Je moet niet zo boos op hem zijn.

WILLY: Wanneer was ik dan kwaad, verdomme? Ik vroeg alleen of hij geld verdiende. Noem je dat kritiek?

LINDA: Hoe kan hij nou geld verdienen?

WILLY: (*Bezorgd en kwaad*) Hij onderdrukt zijn gevoelens zo. Hij is humeurig. Heeft hij zijn excuses aangeboden toen ik vanochtend wegging?

LINDA: Hij was zo somber, Willy. Je weet hoe hij tegen je opkijkt. Ik denk dat jullie allebei gelukkiger zijn als hij erachter komt wat hij wil.

WILLY: Hoe kan hij op een boerderij erachter komen wat hij wil? Noem je dat leven? Een boerenknecht? Vroeger, toen hij jong was, dacht ik, okee, een jonge vent, goed dat hij kijkt wat het leven heeft te bieden, een hoop verschillende baantjes. Maar dit duurt al meer dan tien jaar en ik moet nog zien dat ie vijfendertig dollar per week verdient!

LINDA: Hij heeft zijn draai nog niet gevonden, Willy.

WILLY: Op je vierendertigste nog steeds je draai niet vinden is een schande!

LINDA: Ssst!

WILLY: Hij is lui, dat is het probleem, verdomme!

LINDA: Willy, alsjeblieft!

WILLY: Biff is een luie zak!

LINDA: Ze slapen. Ga iets eten. Ga naar de keuken.

WILLY: Ik zou wel eens willen weten waarom ie thuis is gekomen.

LINDA: Ik denk dat ie nog steeds de weg kwijt is, Willy. Ik denk dat ie helemaal de weg kwijt is.

WILLY: Biff Loman is de weg kwijt. In het grootste land ter wereld is een jonge vent met zoveel... charme de weg kwijt. En zo'n harde werker. Dat moet je hem nageven... hij is niet lui.

LINDA: Nooit geweest.

WILLY: *(Met mededogen en vastberaden)* Ik zie hem morgenvroeg, dan praat ik met hem. Ik zorg voor een baan als verkoper. In een mum van tijd kan hij een grote jongen worden. Weet je nog hoe ze op school achter hem aanliepen? Als hij naar zo'n meid glimlachte fleurde d'r gezicht op. Als hij buiten op straat liep... *(Hij verliest zichzelf in herinneringen)*

LINDA: *(Probeert hem op andere gedachten te brengen)* Ik heb Amerikaanse kaas voor je gehaald, Willy. Roomkaas.

WILLY: Waarom haal je Amerikaanse kaas als ik van Zwitserse hou?

LINDA: Ik dacht dat je misschien 'ns wat anders wou...

WILLY: Ik wil niks anders! Ik wil Zwitserse. Waarom spreekt iedereen me altijd tegen?

LINDA: *(Probeert het weg te lachen)* Gewoon een verrassing.

WILLY: Waarom zet je in godsnaam geen raam open?

LINDA: *(Met een oneindig geduld)* Ze staan allemaal open.

WILLY: Hoe wij hier ingepakt worden. Beton en glas, glas en beton.

LINDA: We hadden het land hiernaast moeten kopen.

WILLY: De straat staat vol auto's. Geen zuchtje frisse wind hier in de buurt. Het gras groeit niet meer, je kunt in de achtertuin nog geen wortel kweken. Ze hadden een wet tegen flatgebouwen moeten maken. Weet je nog, die twee prachtige iepen daarachter? Toen Biff en ik de schommel ertussen ophingen?

LINDA: Alsof je kilometers van het centrum af woonde.

WILLY: Ze hadden de aannemer die ze heeft omgehakt de bak in moeten smijten. Ze hebben de buurt de nek omgedraaid. *(In gedachten verloren)* Ik denk steeds vaker terug aan die tijd, Linda. Rond deze tijd van het jaar bloeiden narcissen en pioenrozen. En dan kwamen de seringen op en dan de blauwereggen. De geuren in deze kamer!

LINDA: De mensen moeten per slot van rekening ergens wonen.

WILLY: Nee, er zijn nu meer mensen.

LINDA: Volgens mij...

WILLY: Er zijn meer mensen! Daarom gaat dit land naar de knoppen! De bevolkingsgroei loopt uit de hand. De concurrentie is moordend! Moet je die stank van dat flatgebouw eens ruiken! En dan die andere aan de overkant... Hoe kun je kaas nou romen? *(Bij Willy's laatste zin komen Biff en Happy overeind in hun bed en luisteren)*

LINDA: Ga naar de keuken en probeer het. En wees stil.

WILLY: *(Draait zich om naar Linda, schuldbewust)* Je maakt je toch om mij geen zorgen?

BIFF: Wat is er aan de hand?

HAPPY: Luister!

LINDA: Je hebt zoveel in je mars en je maakt je om alles druk.

WILLY: Jij bent mijn steun en toeverlaat, Linda.

LINDA: Probeer je te ontspannen. Je maakt van een mug een olifant.

WILLY: Ik maak geen ruzie meer met hem. Als hij naar Texas terug wil, laat hem.

LINDA: Hij vindt zijn weg wel.

WILLY: Natuurlijk. Sommige mensen komen pas later in hun leven op gang. Zoals Thomas Edison. Of Goodrich, die bandenfabrikant. Een van die twee was doof. *(Hij loopt naar de deur van de slaapkamer)* Ik heb het volste vertrouwen in Biff.

LINDA: Als het zondag mooi weer is, gaan we naar het platteland. En we klappen de voorruit omlaag en we nemen lunch mee.

WILLY: Nee, de voorruit kan niet omlaag in die nieuwe auto's.

LINDA: Maar je hebt hem vandaag toch omlaag gedaan?

WILLY: Ik? Nee. *Hij stopt.* Dat is toch eigenaardig! Is dat niet heel vreemd... *(Hij breekt verbaasd en bevreesd zijn eigen woorden af terwijl ver weg de fluit te horen is)*

LINDA: Wat?

WILLY: Dat is het vreemde eraan.

LINDA: Wat?

WILLY: Ik dacht aan de Chevy. *(Korte pauze)* Negentienachtentwintig... toen ik die rode Chevy had... *(Breekt zijn woorden af)* Dat is toch raar. Ik kan zweren dat ik vandaag in de Chevy reed.

LINDA: Iets moet je eraan hebben herinnerd.

WILLY: Tss. Weet je nog? De manier waarop Biff die auto in de was zette? De dealer wou gewoon niet geloven dat er honderdtwintigduizend op de teller stond. *(Hij schudt zijn hoofd)* Huh! *Tegen Linda.* Ga nou maar slapen, ik kom zo. *(Hij loopt de slaapkamer uit)*

HAPPY: *(Tegen Biff)* Zou ie de auto weer in de prak hebben gereden!

LINDA: *(Roept Willy achterna)* De kaas ligt op de middelste plank! *(Ze draait zich om, gaat naar het bed, pakt zijn jasje en loopt de slaapkamer uit. Het licht in de jongenskamer is opgekomen. Uit het zicht hoort men Willy tegen zichzelf praten: 'Honderdtwintigduizend kilometer.' en een kort lachje. Biff stapt uit bed, gaat een stukje naar het voortoneel en luistert oplettend. Biff is twee jaar ouder dan zijn broer Happy, goedgebouwd, maar hij maakt nu een afgematte indruk en hij lijkt minder zelfverzekerd. Hij is niet zo geslaagd en zijn dromen zijn sterker en niet zo redelijk als die van Happy. Happy is lang, krachtig gebouwd. De sensualiteit hangt om hem heen als een zichtbare kleur of als een geur die vele vrouwen hebben*

ontdekt. Hij is, net zoals zijn broer, op zoek, maar op een andere wijze, want hij heeft nooit toegegeven dat de nederlaag van zijn gezicht is af te lezen en hij is om die reden verwarder, heeft een dikkere huid, ook al is hij ogenschijnlijk zelfvoldaner)

HAPPY: *(Stapt uit bed)* Ze pakken hem z'n rijbewijs nog af. Ik word doodzenuwachtig van hem, Biff.

BIFF: Zijn ogen gaan achteruit.

HAPPY: Zijn ogen zijn prima. Hij kan gewoon zijn kop niet erbij houden. Ik reed vorige week met hem mee naar de stad. Hij stopt voor groen, vervolgens wordt het rood en hij trekt op. *(Hij lacht)*

BIFF: Misschien is ie kleurenblind.

HAPPY: Pa? Hoezo, in de handel heeft ie het beste oog voor kleur.

BIFF: *(Gaat op zijn bed zitten)* Ik ga slapen.

HAPPY: Je bent toch niet nog steeds kwaad op hem, Biff?

BIFF: Ach, hij is wel okee.

WILLY: *(Beneden in de huiskamer)* Ja, mijnheer, honderdtwintigduizend... honderdvierentwintigduizend!

BIFF: Zit je te roken?

HAPPY: *(Houdt een pakje sigaretten omhoog)* Wil je er een?

BIFF: *(Neemt een sigaret)* Ik kan niet slapen als ik het ruik.

WILLY: Zit fraai in de was, hè!

HAPPY: *(Oprecht)* Raar, hè Biff? Wij tweetjes hier weer slapen? Onze oude bedden. *(Hij klopt liefkozend op zijn bed)* Alle gesprekken over en weer. Heel ons leven.

BIFF: Ja. Een hoop dromen, een hoop plannen.

HAPPY: *(Met een diepe, mannelijke lach)* Een paar honderd vrouwen zouden graag weten wat in deze kamer is gezegd. *(Ze lachen zachtjes)*

BIFF: Weet je nog, die lange Betsy huppeldepup... hoe heette ze verdomme ook alweer?

HAPPY: *(Kamt zijn haar)* Met die herdershond!

BIFF: Juist, die ja. Ik versierde haar voor jou, weet je nog?

HAPPY: Ja, mijn eerste keer... volgens mij. Jezus, was me dat aanpoten! *(Ze lachen, bijna grof)* Jij hebt me alles geleerd over vrouwen. Weet dat wel.

BIFF: Ik wed dat je bent vergeten hoe bleu je was. Vooral met vrouwen.

HAPPY: Ben ik nog steeds, Biff.

BIFF: Lul niet.

HAPPY: Ik heb het nu onder controle, meer niet. Volgens mij ben ik nu minder bleu en jij meer. Wat is er gebeurd, Biff? Waar is je

gevoel voor humor, de oude Biff? (*Hij schudt Biffs knie. Biff staat op en loopt rusteloos door de kamer*) Wat is er aan de hand?

BIFF: Waarom zit pa me de hele tijd af te zeiken?

HAPPY: Hij zeikt je niet af, hij...

BIFF: Bij alles wat ik zeg zie ik dat spotlachje. Ik krijg geen vat op hem.

HAPPY: Hij wil alleen maar dat het goed met je gaat, meer niet. Ik wil allang met je over pa praten. Er is iets... met hem gebeurd. Hij... praat tegen zichzelf.

BIFF: Dat merkte ik vanochtend. Maar hij heeft altijd gemompeld.

HAPPY: Maar niet zo duidelijk. Het wordt gewoon pijnlijk. Meestal praat ie tegen jou.

BIFF: Wat zegt ie over mij?

HAPPY: Daar krijg ik geen hoogte van.

BIFF: Wat zegt ie over mij?

HAPPY: Volgens mij het feit dat je nog geen vaste plek hebt gevonden, dat alles nog zo vaag is...

BIFF: Er is meer dat hem zo somber maakt, Happy.

HAPPY: Hoe bedoel je?

BIFF: Laat maar zitten. Geef gewoon mij niet overal de schuld van.

HAPPY: Als je nou eens een begin maakte... heb je daar een toekomst?

BIFF: Ik weet niet wat de toekomst brengt. Ik weet niet... wat ik van mezelf moet verwachten.

HAPPY: Wat bedoel je?

BIFF: Ik ben zes, zeven jaar lang na school bezig geweest mezelf op te werken. Expeditieklerk, verkopen, hier en daar een klusje. Een miezerig bestaan. Op hete zomerochtenden in die ondergrondse zitten. Je hele leven wijden aan het opmaken van de inventaris, telefoneren, verkopen of kopen. Je vijftig weken per jaar afbeulen om twee weken op vakantie te kunnen, terwijl het enige dat je echt wil is buiten zijn, in je blote bast. En altijd de ander vóór te moeten zijn. En toch... zo bouw je een toekomst op.

HAPPY: Heb je het echt naar je zin op die boerderij? Ben je daar tevreden?

BIFF: (*Steeds meer geërgerd*) Ik heb twintig of dertig verschillende baantjes gehad voor ik thuis wegging en altijd komt het op hetzelfde neer. Daar kwam ik laatst pas achter. In Nebraska toen ik veedrijver was, in Noord- en Zuid Dakota, in Arizona en nu in Texas. Daarom ben ik naar huis gegaan, omdat ik erachter ben gekomen. Op die boerderij waar ik werk, is het nu lente. Ze hebben zo'n vijftien nieuwe veulens. Er is niets mooiers dan het schouwspel van een merrie met

een jong veulen. Het is daar koud nu, snap je? En als de lente komt, krijg ik plotseling het gevoel van: mijn god, ik bereik geen ene moer! Waar ben ik verdomme mee bezig, een beetje met paarden kloojen, achtentwintig dollar per week! Ik ben vierendertig, ik zou aan mijn toekomst moeten werken. Toen ben ik terug naar huis gegaan. En nu, ik kom hier en ik weet niet wat ik met mezelf moet aanvangen. *(Na een pauze)* Altijd heb ik ervoor opgepast mijn leven niet te verknallen en telkens als ik hier ben weet ik dat ik mijn leven heb verknald.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto